

SPOŠTOVANI UČENCI!

V **osmem tednu** naše odsotnosti Vam pošiljam pripovedno delo, ki ga že poznate. Gre za Parljičevo komično črtico:«Ali veš, koga so danes pokopali?» e vprašal Domen osorno.

Preberite besedilo.

Pri povedno besedilo spremenite v dramatsko, pri čemer zapišite tako DIDASKALIJE (igrske opisne opazke) kot tudi DRAMATSKI PREMI GOVOR. Besedilo poslikajte in mi ga pošljite na naslov:

Blanka.skocir1@guest.arnes.si

Ali veš, koga so danes pokopali? je vprašal Domen osorno

Pri naši hiši sva najraje brala midva z mamó, precej je brala tudi sestra, ata je v glavnem prebiral časopise, brat pa je bil raje tepen, kot da bi bral kako knjigo. Ni imel potrpljenja. Čeprav bi mama večkrat potrebovala novo bluzo ali nogavice, smo ji otroci radi kupovali za rojstni dan knjige. Večkrat nam je po večerih brala. Spominjam se, da nam je brala Cankarjeve črtice, mi smo spoštljivo poslušali, jaz pa sem nemilo jokal, tako so se mi zdele žalostne. Bilo mi je deset let, ko sem prebral Jurčičevega Domna. Najprej ga je brala mama, potem pa ga je dala meni. Zelo všeč mi je bila knjiga o ognjevitem, junaškem, preganjanem, dobrem in sploh ubogem Domnu, o njegovi materi, ki jo je zavrgel ljubček, hudobni graščak Sova, Domnov nezakonski oče; všeč mi je bila Jurčeva hči Anica, ki jo je Domen tako lepo ljubil, všeč berač Urh ... Odlomek iz knjige sem že prej našel v sestriini čitanki in je imel naslov Može lovci. To sem bral, ko sem hodil v prvi razred in mi je bila sestrina čitanka bolj zanimiva od moje. Pa nisem prav razumel, spoznal sem le, da so Domna lovili in tudi ulovili in poslali k vojakom in da je bilo vse skupaj hudo narobe. Ko sem pri desetih potem prebral knjigo, sem si takoj zaželel, da bi bil podoben Domnu. Nič zato, če je bil moj ata prava dobričina in če se pisal Partljič namesto Sova, jaz bi bil lahko kljub temu Domen! Zelo sem jokal, ko sem prišel do prizora smrti Domnove matere in do njenega pogreba. Zapomnil sem si stavek, ki ga Domen izrekel po njenem pogrebu, ko je srečal na ozki snežni gazi svojega očeta. – Ali veš, koga so danes pokopali? je vprašal Domen osorno. – Še danes mi poje v ušesih. Zapomnil sem si vse skupaj, premi govor in – je vprašal Domen osorno. Besede osorno nisem razumel, vendar sem čutil, da mora biti nekaj posebnega. Stavek – Ali veš, koga so danes pokopali? je vprašal Domen osorno, - je bil najbolj učen stavek mojega otroštva. Kasneje v mladeniških letih mi je zvenel v ušesih še drug, to je Cankarjev stavek: Ne sovraštva, ljubezni je treba, tople in sočutne, ki je ne more zatemniti nobena žalost! – Toda tja do mojega petnajstega leta ga ni bilo stavka nad: Ali veš koga so danes pokopali? je vprašal Domen osorno. – kar videl sem graščaka Sovo, ki se je prestrašen umaknil s poti, videl sem Domna, ki je s srepimi očmi gledal izpod las, srce pa mu je krvavelo od žalosti za materjo in od jeze nad očetom. Ko so Domna peljali k vojakom, je

pobegnil tako, da si je odrezal palec. To, da si je sam odrezal palec, je bilo junaštvo brez primere. Dolgo sem premišljeval, če bi si vsaj urezal, če že ne odrezal palca. Bila je zima, ko sem se tisto jutro odpravljaj v šolo. Do šole sem imel več kot pol ure, najprej po hribih mimo Peklarjevih, Tomažičevih in Mezgečevih, potem pa po gozdu navzdol mimo Dobajev, potem pa čez raztreseno vas ob cesti do nove velike neometane šole. Tisti dan sem se pri zajtrku urezal v prst in prosil sem mamo, naj mi ga na debelo obveže, čeravno se ni skoraj nič poznalo. Ker je bil to ravno palec, mi je že zaradi Domna bilo veliko do tega, da bi imel velik bel ovoj, skozi katerega bi prodirala kri. Žal krvi ni bilo in mama mi skoraj ni hotela obvezati palca. Potem mi ga je le obvezala in se smejala, kako sem občutljiv. Šel sem po snežni gazi po hribu. Sonce mi je bleščalo v oči, zanašalo me je v snegu, čevlji so mi žulili ozeblino, velika torba na hrbtu me je zanašala. Toda nisem mislil na to. Srepa sem gledal, kdaj mi bo, tako kot v knjigi, prišel po ozki gazi nasproti hudobni graščak Sova. Včasih sem se ustavil, ko da je že pred mano, in rekel: - Ali veš, koga so danes pokopali? je vprašal Domen osorno. Takrat sem si še pogledal obvezani palec in pri srcu me je zaskolelo. Začutil sem bolečino zaradi izgubljene matere (nič ni pomagalo, da je moja mama medtem doma krmila kure), zaradi hudobnega očeta Sove, zaradi nesrečne ljubezni do Anke ... Kake sladke bolečine ... Ustavil sem se, pogledal naokrog, če me kdo gleda in kriknil: - Ali veš, koga so danes pokopali? je vprašal Domen osorno. Tišina, samo kavke so se presedle po snegu. Šel sem naprej in prišel skoraj do gozda. Tedaj pa zagledam, moža, ki prihaja nasproti ... Je že pri zadnjih drevesih ... Seveda, saj to je on, srečala se bova v ozki gazi, graščak Sova! Roko potegnem iz žepa, naj se vidi ovoj, ki ga je prav tako zakrivil hudobni graščak. Nič ne pozdravim, čakam, da pride blizu, in mu rečem z na moč mračnim glasom: - Ali veš, koga so danes pokopali? je vprašal Domen osorno. – Kaj ti pa je? Te trga? Je vprašal sosed Tomažič in šel naprej ter se oziral za mano. Jaz pa sem šel skozi gozd na moč zadovoljen. Povedal sem mu, kar mu gre. Storil sem svojo dolžnost ... To mu je bilo potrebno povedati. Tako je ravnal Domen ... Hitel sem v šolo in ves vesel večkrat vzkliknil: - Ali veš, koga so danes pokopali? je vprašal Domen osorno. Ko sem prišel popoldne domov, mi je mama povedala svoje. Kaj da sem pravil Tomažiču, koga so danes pokopali? In zakaj sem imel tak glas, ko da je sosed kaj kriv. Ko me je srečal, je namreč prišel k hiši vprašat, če se je kaj zgodilo in če je kaj narobe z mano. Mama mu je rekla, da imam to gotovo od knjig ... potem sta se s sosedom strinjala, da bo nekoč iz mene ali velik umetnik ali pa velik norec. Žal se ni nič uresničilo. Vsakega imam po malo. Žal se ni nič uresničilo. Vsakega imam po malo.

